

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00' sáng thứ Hai ngày 30/05/2022.

NỘI DUNG HỌC TẬP ĐỀ TÀI 900

“THUẬN CẢNH NGHỊCH CẢNH ĐỀU LÀ THẦY CỦA TA”

Có nhiều người cho rằng họ không tìm được một người Thầy tốt. Họ không biết rằng mọi hoàn cảnh đối nhân xử thế tiếp vật đều là môi trường tốt để chúng ta học tập, môi trường sống hiện thực của chúng ta đều đáng để chúng ta luyện tập và trưởng thành. Chúng ta không thấy được sự đáng học tập ở nơi hoàn cảnh sống của chúng ta bởi vì chúng ta quá mong cầu, cứ tìm cầu ở đâu đâu. Trong bộ đĩa “**Sống**” của Thầy Trần có nói rằng việc đi nhặt rác cũng đã giúp người chữa được bệnh đãng trí, phục hồi lại trí nhớ và phục hồi rất nhiều năng lực của con người. Cho nên Hòa Thượng nói: **“Thuận cảnh, nghịch cảnh, thuận duyên, ác duyên đều là Thầy của chúng ta”**.

Chúng ta không học được bởi vì chúng ta không chịu tiếp nhận. Nếu chịu tiếp nhận thì chúng ta sẽ thấy việc gì chúng ta nên học và việc gì chúng ta không nên học. Hòa Thượng nói: **“Đối với người biết tu học, người khéo tu thì tất cả cảnh giới thiện ác, thuận nghịch đều giúp cho chúng ta tấn đạo hơn. Trong thuận cảnh, thiện duyên chúng ta ở nơi đó không khởi tâm tham luyến. Trong nghịch cảnh, ác duyên chúng ta không khởi tâm sân hận”**. Hoàn cảnh nào cũng là hoàn cảnh để chúng ta tu hành. Nhưng chúng ta gặp thiện duyên, thuận cảnh thì vui mừng, hoan hỉ, chúng ta gặp nghịch cảnh, ác duyên thì khởi phiền não.

Hòa Thượng nói: **“Cảnh giới thuận thì bạn không sanh tâm tham ái, cảnh giới nghịch thì bạn không khởi sân hận. Đó mới là công phu chân thật. Nếu không có cảnh giới đó thì bạn cứ nghĩ mình đã tu khá lắm rồi. Bạn không thấy sự phiền não khởi lên, bạn không thấy sự đấm cháp khởi lên nhưng đó chỉ là công phu giả thôi!”**.

Chúng ta tưởng mình có công phu thật nhưng đó chỉ là công phu giả vì chúng ta chưa tiếp xúc với hoàn cảnh nên không biết công phu thật của mình đến đâu. Hoàn cảnh chính là nơi để chúng ta rèn luyện, trong hoàn cảnh chúng ta biết được công phu thật của mình. Nếu chúng ta tìm chốn thanh tịnh, cắt đứt mọi cảnh duyên, chúng ta tưởng rằng mình có công phu nhưng khi gặp cảnh duyên thì phiền não vẫn khởi lên y như cũ. Vậy thì công phu của chúng ta là giả chứ không phải là thật. Nhiều người khi bệnh khổ xuất hiện hoặc khi sinh tử đến thì tán loạn tâm thần, luôn luôn ở trạng thái bất an, cuối cùng kết quả của sự tu hành là đọa lạc. Cho nên tu hành chính là ở trong thuận cảnh, nghịch cảnh, ác duyên, thiện duyên.

Hòa Thượng nói: **“Có người tu hành tách biệt với thế gian. Họ tìm nơi núi sâu, rừng thẳm để tu hành một thời gian dài. Họ tưởng chừng như mình đã thanh tịnh rồi, không còn dính mắc với cảnh duyên nữa nhưng khi vừa tiếp xúc với cảnh duyên thì lại bị đắm chấp bởi ngũ dục lục trần”**.

Người xưa nói: **“Tại sơn tuyền thủy thanh, xuất sơn tuyền thủy浊”**, ở trong núi sâu thì nước trong nhưng khi ra ngoài núi thì nước bị ô nhiễm. Chúng ta ở trong bốn bức tường thì tưởng rằng tâm mình thanh tịnh. Khi chúng ta rời khỏi bốn bức tường, tiếp xúc với cảnh duyên thì tâm chúng ta liền bị ô nhiễm. Đó không phải là công phu chân thật.

Hòa Thượng nói: **“Phật pháp Đại Thừa không dạy bạn trốn tránh cảnh duyên, ẩn mình ở núi sâu. Trong Phật pháp Đại Thừa nói rằng bạn phải ở trong cảnh duyên để tôi luyện chính mình”**. Chính ở trong cảnh duyên chúng ta mới có cơ hội nuôi lớn Tâm Bồ Đề vì trong cảnh duyên chúng ta vừa có cơ hội rèn luyện chính mình, vừa có cơ hội cứu giúp chúng sanh.

Hôm qua có học trò nhắn tin cho tôi: **“Con cảm ơn Thầy, cảm ơn văn hóa truyền thống! Nhờ Thầy dạy về văn hóa truyền thống mà con đã làm khiến cho cả gia đình rất cảm xúc”**. Những người sống ở nước ngoài thường không có ai truy nguồn về Tổ tiên nhưng người con dâu này đã truy nguồn về gia phả để làm thành một bộ phim. Khi gia đình xem bộ phim về gia phả thì họ vô cùng cảm động.

Nếu chúng ta trốn tránh, rũ bỏ, tìm sự an lành cho chính mình thì không có cơ hội làm cho chúng sanh cảm động. Nếu chúng ta có thể khiến người ta cảm động vì văn hóa truyền thống thì họ sẽ tìm đến văn hóa truyền thống để học, nếu họ biết chúng ta học Phật thì họ sẽ tìm đến để học Phật.

Hòa Thượng nói: **“Phật pháp Đại Thừa dạy bạn phải ở trong xã hội mà tôi luyện. Nếu bạn tránh đi, bạn tìm một nơi núi sâu thì thật ra nội tâm của bạn là giả vì khi gặp nghịch cảnh thì bạn vẫn khởi phiền não”**. Đây là Ngài nhắc nhở chúng ta. Nếu chúng ta tránh hoàn cảnh thì chúng ta phát được Tâm Bồ Đề ở đâu? **“Kinh Vô Lượng Thọ”** đã dạy: **“Phát Tâm Bồ Đề, một lòng chuyên niệm”**. **“Một lòng chuyên niệm”** mà không **“phát Tâm Bồ Đề”** thì không thể vãng sanh, chỉ **“phát Tâm Bồ Đề”** mà không **“một lòng chuyên niệm”** thì cũng không thể vãng sanh. Hai việc này phải **“tương bổ tương thành”** cho nhau.

Hôm trước tôi và Thầy Phương có một buổi nói chuyện với học trò lớp 11. Buổi nói chuyện đã có hiệu ứng rất tốt. Chúng ta làm với tâm thái rất nhẹ nhàng nhưng sự ảnh hưởng sẽ rất sâu rộng. Cho nên nhà Phật có câu: **“Cảnh duyên không tốt xấu, tốt xấu ở tâm mình”**. Cho nên Hòa Thượng nói: **“Công phu của chúng ta nếu chưa từng trải qua sự khải nghiệm thì công phu đó là giả”**.

Tổ Sư Ấn Quang đã viết thư đề khuyến tấn một vị Cư sĩ gặp nghịch cảnh rất đau lòng. Nhà của vị Cư sĩ đó bị cháy, người vợ sau đó cũng bị chết. Đó là nghịch cảnh khốc liệt. Nếu chúng ta gặp hoàn cảnh như vậy thì chúng ta có đủ sức để vượt qua không? Cho nên chúng ta phải **“nhìn cho thấu”** thì mới có thể **“buông cho được”**. Nếu chúng ta nhìn chưa thấu thì sẽ buông không được.

Phật đã nói: **“Thế gian vô thường, cõi nước không an, mạng người mong manh”**. Mạng người mong manh như chỉ mảnh treo chuông, như hạt sương đọng ở trên ngọn cỏ, chỉ cần gió lay nhẹ là hạt sương sẽ rớt xuống. Ngày nay, nhiều người tưởng rằng mạng người bền chắc lắm cho nên họ tùy tiện tạo nghiệp, thỏa thích tạo nghiệp. Trước đây họ cùng niệm Phật, cùng ăn chay, cùng đi phóng sanh với tôi nhưng bây giờ họ tùy tiện ăn nuốt chúng sanh. Họ nhìn tôi với thái độ tiếc cho tôi: **“Tại sao phải nhịn cho khổ vậy!”**. Nhưng không biết ai khổ! Họ không biết rằng họ đang quá khổ, họ không biết rằng sinh mạng mong manh như chỉ mảnh treo chuông, như hạt sương ở trên đầu ngọn cỏ. Chúng ta đã tiễn bao nhiêu người ra đi rồi!

Tôi nhìn lại thì thấy Ông Bà nội, Ông Bà ngoại, chú bác cô dì đều đã ra đi gần hết rồi. Rồi đây cũng sẽ đến lượt mình ra đi, không có gì bền chắc cả! Tôi rất tiếc cho những người đã từng học Phật, niệm Phật, ăn chay mà lại tùy tiện tạo nghiệp. Họ chỉ mới có một chút danh vọng lợi dưỡng, họ tưởng danh vọng lợi dưỡng đó là thật. Đó cũng là tấm gương để chúng ta phải phản tỉnh xem danh vọng lợi dưỡng có làm mờ đi đạo tâm của chúng ta không.

Thật ra, khi chúng ta không truy cầu danh vọng, lợi dưỡng để hưởng thụ cá nhân mà dùng nó làm tiện ích để giúp đỡ chúng sanh, phục vụ chúng sanh thì danh vọng cũng tốt, lợi dưỡng cũng tốt. Khi các trường Đại học mong muốn trao tặng bằng Tiến sĩ cho Hòa Thượng, Ngài nói Ngài không cần bằng Tiến sĩ. Nhưng khi họ nói: **“Đi họp Liên Hợp Quốc, Ngài cần phải lấy cương vị của một học giả thì Ngài mới đủ tư cách tham dự!”** thì Ngài nói: **“Vậy thì tôi nhận bằng Tiến sĩ!”**.

Hòa Thượng cả một đời đã làm ra biểu pháp, chúng ta nhìn vào tấm gương của Ngài để học tập. Ngài không tìm núi sâu nhưng tâm của Ngài thì như Ngài nói: **“Nếu tôi giảng mà có một người nghe thì tôi vẫn giảng. Nếu không có người nghe thì tôi tìm nơi núi sâu, cất một cái am tranh để niệm Phật”**. Ngài không tìm sự an ổn cho chính bản thân mà vì chúng sanh phục vụ đến khi sức cùng lực kiệt. Ngài đã gần 70 năm vì chúng sanh mà giáo hóa. Hòa Thượng nói: **“Trong Phật pháp Đại Thừa, Tổ Sư Đại Đức thường khảo nghiệm học trò của mình, xem học trò của mình có biết tu học không. Người không biết tu thì tìm cách rời khỏi cảnh giới, còn người biết tu thì tùy duyên”**.

Chúng ta đang ở một nơi yên ổn, mát mẻ, thanh tịnh thì có người tìm đến mời đi giảng. Nếu chúng ta không đi vì không muốn phiền phức thì chúng ta sai với bản nguyện của mình rồi. Hòa Thượng nói: **“Bạn ngày ngày hướng đến Phật nói “chúng sanh vô biên thế nguyện độ”, bạn thế nguyện nhưng không làm thì đó là thế nguyện suông, không có ích gì”**.

Ngày nay, chúng ta đang làm giáo dục nhân cách cho người và cũng hoàn thiện nhân cách của chính mình thì phải biết rằng chúng ta đang làm những việc vô cùng hữu ích, chúng ta đang làm theo tinh thần của Phật giáo Đại Thừa. Có người nói với tôi: **“Thầy làm được nhưng chúng con không làm được”**. Thật ra, mỗi chúng ta đều có năng lực như nhau. Ngài Lục Tổ Huệ Năng đã nói: **“Nào ngờ tự tánh vốn sẵn đầy”**

đủ, nào ngờ tự tánh năng sanh vạn pháp”. Điều quan trọng là chúng ta có biết khơi nguồn cái vốn có của tự tánh hay không.

Trong cuốn *“Tịnh Không Pháp Sư Gia Ngôn Lục”*, Hòa Thượng nói: *“Trong Phật pháp, căn bản của sự tu hành chính là Thanh Tịnh, chính là Bình Đẳng, chính là Giác Ngộ”*. Vậy thì chúng ta chỉ cần quay về với tâm Thanh Tịnh, tâm Bình Đẳng, tâm Giác Ngộ của mình thì thuận cảnh, nghịch cảnh, thuận duyên, ác duyên đều là hoàn cảnh tốt, không có thứ nào có thể làm chướng ngại chúng ta. Thuận cảnh không khiến cho chúng ta sinh tâm tham, hoan hỷ, đắm chấp. Nghịch cảnh cũng không làm cho chúng ta phiền não, khởi tâm tâm chán ghét. Cho nên căn bản của sự tu hành chính là Thanh Tịnh, là Bình Đẳng, là Giác Ngộ.

Trên đề Kinh của *“Kinh Vô Lượng Thọ”* nói đến *“Thanh Tịnh, Bình Đẳng, Giác”*. Chúng ta là những người tu hành Tịnh Độ. Người biết tu quay về với tự tánh Thanh Tịnh, tự tánh Bình Đẳng, tự tánh Giác Ngộ của mình thì mọi cảnh duyên đều là cảnh duyên tốt. Ta tiếp xúc với *“tài”* thì dùng *“tài”* để phục vụ cho chúng sanh. Ta tiếp xúc với *“sắc”* (*cái đẹp*) thì dùng *“sắc”* để phục vụ cho chúng sanh. Ta tiếp xúc với *“danh”* thì dùng *“danh”* để phục vụ chúng sanh. Ta tiếp xúc với *“thực”* (*cái ăn*) thì dùng *“cái ăn”* để phục vụ chúng sanh. Ta tiếp xúc với *“thùy”* (*ngủ*) thì dùng *“cái ngủ”* đó để phục vụ vì chúng sanh, ta ngủ vừa đủ để có tinh thần tốt, để có đủ sức khỏe phục vụ chúng sanh. Hôm qua tôi đi ngủ lúc hơn 9h tối, sáng nay tôi tỉnh dậy lúc hơn 3 giờ và cảm thấy tỉnh táo bình thường. Nhà Phật nói: *“Cảnh duyên không tốt xấu, tốt xấu ở nơi tâm của chính mình”*. Tốt xấu là ở sự đắm chấp của tâm mình chứ không phải ở hoàn cảnh. Nếu chúng ta đắm chấp thì nó xấu. Nếu chúng ta không đắm chấp, tất cả đều là để phục vụ chúng sanh thì nó tốt.

Hòa Thượng nói: *“Khi tâm của bạn đạt được đến cốt lõi của sự tu hành chính là Thanh Tịnh, Bình Đẳng, Giác thì cho dù cảnh duyên khắc nghiệt đến mức người ta nhục mạ bạn, hủy báng bạn, hãm hại bạn nhưng bạn cũng không sinh tâm sân hận, vậy thì nghiệp chướng đó liền tiêu. Không có những hoàn cảnh xấu đó, không có những người nhục mạ, hủy báng, hãm hại chúng ta thì nghiệp chướng của chúng ta không thể tiêu được. Vậy thì họ có phải là ân nhân của chúng ta không?”*

Không có họ thì nghiệp chướng của chúng ta không thể tiêu, không có họ thì chúng ta không thể khảo nghiệm được cảnh giới nội tâm của mình. Khi người tu hành chúng ta trở về với Thanh Tịnh, Bình Đẳng, Giác Ngộ thì cảnh giới nội tâm của mỗi chúng ta đều đạt được như cái thấy của Hòa Thượng.

Hòa Thượng nói: *“Nếu họ không đến để khảo nghiệm chúng ta thì chúng ta làm sao mà biết cảnh giới tu hành của mình thế nào, từ đó chúng ta biết được rằng một đời này chúng ta có chắc được vãng sanh Cực Lạc, không còn sinh tử luân hồi hay không. Nếu không có những sự khảo nghiệm đó thì công phu Nhẫn Nhục, Trì Giới, Thiền Định của chúng ta không có chỗ để thử nghiệm, chúng ta cũng không thể có sự thành tựu Nhẫn Nhục, Trì Giới, Thiền Định. Trong cuộc đời tu hành của tôi, tôi đã trải qua*

rất nhiều, đã tiếp xúc rất nhiều nhưng trong lòng tôi không hề oán hận mà chỉ mỗi niệm tri ân, niệm niệm tri ân". Ngài nói với tâm chân thật từ bi, vị tha vô cùng vô tận. Tâm cảnh của người tu hành phải như vậy!

Hòa Thượng nói: *"Họ hủy báng tôi, họ nhục mạ tôi, họ hãm hại tôi, tôi vẫn biết ơn họ và còn tán thán họ nữa. Vì sao vậy? Họ có 100 cái xấu nhưng họ vẫn có một cái tốt vậy thì ta hãy đem cái tốt đó mà tán thán!"*. Ngài tán thán với lòng chân thành. Chúng ta cũng tán thán nhưng tán thán một cách giả tạo, tán thán nhưng trong lòng rất tức giận. Chúng ta tán thán cái tốt của họ chứ đừng tán thán xấu của họ. Tôi nhớ một câu: *"Cộng rêu mọc trên tường thì nhìn lâu ngày cũng đẹp!"*. Cho dù họ là kẻ *"cùng hung cực ác"* nhưng chắc chắn họ vẫn có một điểm tốt nào đó. Chúng ta hãy tán thán cái tốt đó.

Hòa Thượng nói: *"Đối với những cái bất thiện, những hành động xấu, chúng ta một chữ cũng không nhắc đến, một lời cũng không nhắc đến. Chúng ta dùng tâm như vậy đối đãi với họ, khi biết được họ sẽ sinh tâm hổ thẹn, họ sẽ quay đầu"*. Đây là tâm Đại Từ Đại Bi, tâm của Phật Bồ Tát. Họ dùng tâm xấu với chúng ta nhưng chúng ta vẫn dùng tâm tốt để hồi đáp họ. Khi họ biết được, họ sẽ sinh tâm hổ thẹn và sẽ quay đầu. Hòa Thượng thường nói: *"Chúng ta hãy cho chúng sanh có một cơ hội để quay đầu"*.

Hòa Thượng nói: *"Họ dám làm ra những việc ác, việc xấu để thành tựu cho chúng ta, vậy thì họ là người giúp đỡ chúng ta, chúng ta phải là người giúp đỡ lại cho họ. Chúng ta xem thấy người ta hành trì đúng như pháp, tương ứng với tự tánh thì chúng ta tôn kính, tán thán họ. Chúng ta nghĩ xem chúng ta có làm được như họ không. Nếu có thì tốt, chúng ta phải gìn giữ, phải nỗ lực phát huy. Nếu chúng ta nhìn thấy họ làm trái nghịch, không tương ứng với tự tánh thì chúng ta cũng phải xem mình có làm như vậy không. Nếu có thì chúng ta phải mau mau mà cải đổi, nếu chưa có thì chúng ta phải cố gắng đừng để phạm phải. Tất cả mọi cảnh duyên đều đang dạy chúng ta, đều đang đánh thức chúng ta. Quan trọng là ở chỗ chúng ta có biết tiếp nhận hay không. Tất cả các cảnh duyên đều là Thầy, đều đang hướng đạo, đang thành tựu cho chúng ta. Nếu chúng ta không có tâm thái như vậy mà chúng ta muốn có được thành tựu ngay trong đời này thì sẽ không có được"*.

Trong những bài giảng của Hòa Thượng, Ngài thường nhắc đi nhắc lại những điều mà chúng ta đã quen, đã thuộc lòng rồi. Chúng ta nghĩ: *"Mình thuộc lòng rồi, đã biết rồi, sao lại phải nghe nữa vậy?"*. Chúng ta biết rồi, thuộc lòng rồi nhưng đã làm được chưa? Chúng ta biết rồi nhưng chưa làm được cho nên cần phải được nhắc nhở. Hòa Thượng đúng là *"giáo nhân bất quyện"*, dạy người không biết mệt mỏi. Hòa Thượng từng nói: *"Nhắc một lần, dạy một lần nhưng người ta chưa nghe thì nhắc hai lần, dạy hai lần, ba lần, bốn lần, một trăm lần, thậm chí một ngàn lần, nói đến lúc nào người ta không cho nói, người ta đuổi thì mới thôi!"*.

Điều này tôi cũng sâu sắc thể hội, sâu sắc cảm nhận vì tôi đã từng dạy học trò trong nhiều năm, nhiều lớp, khi họ không muốn nghe nữa thì họ nghỉ học, thậm chí họ không gặp mặt tôi nữa. Hôm đó, có

mấy học trò không đi học nên tôi điện cho Sư cô trụ trì để hỏi thăm. Sư cô trụ trì nói rằng những người học trò đó nói với Sư cô là tôi mắng họ nửa giờ rồi mới dạy nên họ không muốn đi học nữa. Họ mang tâm cảnh bị mắng chứ không mang tâm cảnh đang được nhắc nhở. Họ không biết rằng họ đang được người dùng hết lòng, hết dạ để nhắc nhở. Nếu chúng ta mang tâm cầu học, trân trọng đón nhận sự những sự nhắc nhở vô cùng quý báu thì hoàn toàn khác! Nếu ngày nào chúng ta cũng nghe người khác nhắc đến lỗi lầm, tập khí xấu của mình mà chúng ta cảm thấy như đang bị chọc vào u nhọt, bị chạm vào vết thương thì chúng ta đau quá, chịu không nổi. Tâm thái hoàn toàn khác nhau, rõ ràng là “*cảnh duyên không tốt xấu, tốt xấu ở nơi tâm của chính mình*”.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hi công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!

Chúng con chân thành cảm ơn!